

POSAVSKA REGIJA

Svetovne novosti iz posavskih podjetij

Podjetja v Posavju so med vodilnimi v Sloveniji in tudi širše tako po inovativnosti kot tudi pri prilagajanju zelenemu in digitalnemu prehodu.

Darja Kocbek

V Posavju je nekaj podjetij v Sloveniji, ki v splošni javnosti niso med najbolj znanimi, so pa med najuspešnejšimi doma in tudi zunaj meja naše države na področju inovativnosti. V podjetju **DS Smith** izpostavljajo inovativnost na področju razvoja papirne in trajnostne embalaže. Med bolj inovativnimi projekti skupine **RESISTEC UPR d.o.o. & Co. k.d.** sta parkirna linija in zabrizgavanje kontaktov. Enodelni (monoblok) zavorni disk za potniški promet hitrosti do 200 km/h, ki so ga razvili v **Kovisu**, je svetovna novost. V **INO Brežice** so prvi na svetu proizvedli 'pametni' mulčer.

DS Smith je prejemnik več Oskarjev za embalažo

Eno osnovnih vodil in največja dodana vrednost podjetja DS Smith je prav velika inovativnost na področju razvoja papirne in trajnostne embalaže. »Smo prejemniki več Oskarjev za embalažo, na primer za inovacijo embalaže za spletno poslovanje Reusable e-Com Box. Tovrstni embalaži želimo povečati prilagodljivost, omogočiti ponovno uporabo in zmanjšati količino praznega prostora, ki ga prevažamo zaradi neustrezne velikosti,« nam je povedal **generalni direktor DS Smith Slovenija Michal Zawistowski**. V zadnjih letih se intenzivno posvečajo tudi rešitvam za zamenjavo problematične plastike. Razvili so kartonske vložke, ki nadomeščajo stiroporno zaščito izdelkov. Ta se pogosto uporablja pri gospodinjskih aparatih.

Poleg tega bo sveže meso na prodajnih policah kmalu zapakirano v njihovo inovacijo eco-bowl, to je kartonski pladenj, ki bo nadomestil plastičnega ali stiropornega. »Krožno gospodarstvo se začne z oblikovanjem embalaže,« pravi Zawistowski.

V DS Smith po njegovih besedah zelenemu prehodu ne prilagajajo le inovacij, ampak celoten delovni proces in poslovanje podjetja. Tako so na primer razvili digitalno orodje »value tool« za razvoj embalaže. »Z njim optimiziramo dobavno verigo kupca v vseh njenih fazah

in primerjamo obstoječe stanje z našo embalažno rešitvijo, vidimo prihranke in kar je še pomembneje izračunamo ogljični odtis. Ta vpliv merimo v fazi izdelave embalaže in v vseh fazah vhodne in izhodne logistike kupca, vse do konca življenjskega cikla embalaže, ki jo je mogoče v celoti reciklirati in tudi kompostirati,« nam je razložil Michal Zawistowski.

RESISTEC stavi na robote

V okviru skupine RESISTEC UPR d.o.o. & Co. k.d., ki jo sestavljajo podjetja RESISTEC, ATHOS in METALEC, so v podjetju

Generalni direktor DS Smith Slovenija Michal Zawistowski napoveduje, da bo sveže meso na prodajnih policah kmalu v njihovi inovaciji eco-bowl.

RESISTEC razvili robotsko postajo, s katero so odpravili ročno operacijo vstavljanja kontaktov v keramično telo, nam je pojasnila **vodja splošne službe Maša Lileg Senica**. Hkrati so ročno fiksiranje kontaktov s cementno maso zamenjali z inovativnim postopkom, ki ga izvaja robot. Ročno manipulacijo odlaganja izdelkov na pladnje so nadomestili z robotsko, človeške oči pa so na področju kontrole 100-odstotno nadomestili s kamero.

Zeleni prehod po njenih besedah za to podjetje ni več opcija ali izbira, pač pa jasna usmeritev, ki jo pri novih projektih zahtevajo tudi kupci. »Predvsem to velja za kupce in projekte s področja e-mobilnosti, kjer trenutno v našem podjetju poteka največ projektov,« pravi Maša Lileg Senica. Proizvodne procese, ki jih snujejo za nove projekte, skušajo čim bolj digitalizirati, za čim več procesnih in kontrolnih parametrov izdelka skozi proces si prizadevajo zagotavljati sledljivost, z uporabo naprednih »vision« in ostalih tehnologij skušajo narediti procese čim bolj zanesljive.

»Pri projektih skušamo iskati rešitve z uporabo komponent in sistemov, ki so energijsko manj potratni in pripomorejo k povečanju ogljične nevtralnosti. Pred časom smo investirali tudi v posodobitev sistema ogrevanja, prezračevanja s toplotnimi črpalkami, ki je nadomestilo zastarelo in danes zelo potratno tehnologijo ogrevanja s plinom. Naslednji logičen korak je bil postavitve sončne elektrarne, s katero bi še dodatno povečali samooskrbo. Projekt je v teku, zaključiti ga nameravamo do konca letošnjega leta,« je investicije v zeleni prehod in digitalizacijo podjetja RESISTEC našela Maša Lileg Senica.

Ubrali inovativen pristop k pridobivanju predlogov

V podjetju ATHOS je izpostavila predvsem inovativnost na področju uporabe inovativnih rešitev v smeri optimizacije in avtomatizacije sestave tako cevnih kot tudi kabelskih navijalcev. Inovativen je bil po njenih besedah pristop v pridobivanju in obdelavi predlogov in idej, kjer so bili

vključeni tako zaposleni iz proizvodnje kot tudi strokoven kader, ki je te ideje zbral in implementiral optimalne rešitve na posameznem procesu. »Eden bolj inovativnih projektov je pakirna linija, ki je bila plod dela zunanjega podjetja in naših lastnih zaposlenih, s ciljem predvsem zmanjšati vpliv človeškega faktorja, hkrati pa tudi poceniti zaključen del procesa montaže,« je povedala Maša Lileg Senica.

V Athosu so prepoznali delovna mesta, kjer se še vedno v preveliki meri piše in tiska na papir, zato so sprejeli jasno usmeritev, da bodo temu v naslednjih mesecih postopoma naredili konec. Glavni razlog je precej obsežno ročno delo, kjer so možne človeške napake, prav tako pa papir ne omogoča enostavnih analiz procesov. »Tako bo potrebno nabaviti določeno strojno opremo, predvsem pa priučiti zaposlene, ki temu niso vešč, k uporabi novih orodij,« nam je povedala.

V podjetju METALEC je eden bolj inovativnih projektov zabrizgavanje kontaktov, kjer v svoji lastni proizvodnji najprej izsekujejo kovinske kontakte, potem pa preko

robotske celice te kontakte zabrizgajo do končnega kontakta, ki je pripravljen za vgradnjo pri kupcu. »Vse skupaj je na koncu 100-odstotno prekontrolirano s kamero, tako da h kupcu pridejo zgolj dobri izdelki,« pojasnjuje Maša Lileg Senica.

V okviru zelenega in digitalnega prehoda so v podjetju METALEC pravkar pričeli z zbiranjem podatkov in analizo stanja strojnega parka z namenom implementacije MES (Manufacturing Execution System), ki bo omogočal celovito spremljanje proizvodnje od začetka do konca, na osnovi česar bodo lahko bolj učinkovito delovali preventivno in v duhu nenehnih izboljšav. »Na ta način se bo zmanjšala tudi kar precejšnja količina papirja, na katerega se danes med drugim tiskajo delovni nalogi,« razlaga Maša Lileg Senica.

Kovis je prvak pri razvoju zavornih diskov

V podjetju Kovis vlaganje v nove stroje, opremo, tehnologijo in ljudi omogoča, da lahko razvijajo nove zavorne diske,

ležajna ohišja ter druge visoko zahtevne komponente za železniška vozila. V povprečju razvijejo več kot 30 izdelkov letno, ki so izdelani skladno s standardom UIC. »V lanskem letu smo zaključili razvoj revolucionarnega izdelka na področju zavornih diskov. Enodelni (monoblok) zavorni disk za potniški promet hitrosti do 200 km/h je svetovna novost, ki ima številne prednosti (stroškovno učinkovitost, varnost, daljšo življenjsko dobo, nižji strošek življenjskega cikla),« nam je pojasnil **Alen Šinko, direktor podjetja Kovis**. S to inovacijo si je Kovis na slovenskem in tudi na tujih trgih okrepil status proizvajalca varnostnih komponent. Za monoblok disk je prejel srebrno nacionalno priznanje GZS za inovativnost 2021.

Zelo ponosni so po besedah Alena Šinka tudi na novo generacijo zavornih diskov za tovarne železniške vagona, ki omogočajo večjo energetske učinkovitost in omogočajo za 5 decibelov tišjo vožnjo vlakov. »S tem se bo izboljšalo življenje 55 milijonov ljudi v Evropi, ki živijo ob železniških tirih,« je pojasnil. Za razvoj

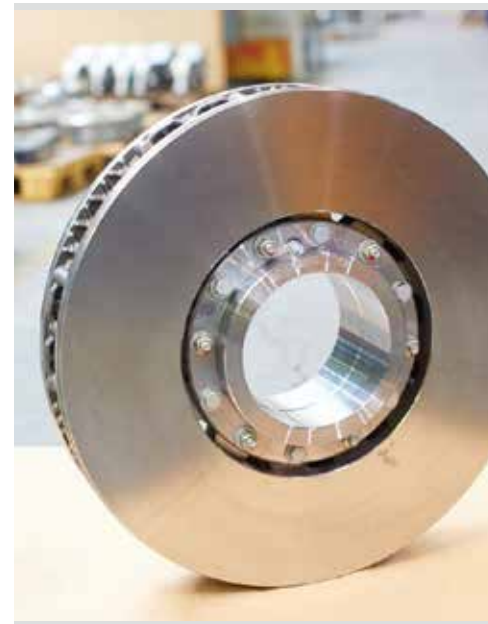

Foto: Kovis

Nova generacija zavornih diskov za tovarne železniške vagona je energetske bolj učinkovita.

izdelka je podjetje prejelo nagrado Energy Globe, ki je ena izmed prestižnih okoljskih nagrad in jo prejmejo projekti, ki se osredotočajo na energetske učinkovitost,

obnovljive vire energije in ohranjanje virov.

»Glavno vodilo, ki nas spremlja pri vseh naših inovacijah je korist za naravo in človeka,« razlaga Alen Šinko. Kavis tako vsako leto vlaga v novo strojno opremo, ki olajša delo in dviguje produktivnost ter v opremo za zagotavljanje krožnega gospodarstva. Pri vseh novih izdelkih zasnujejo poslovni proces, ki ga odlikuje inovativen in tehnološko dovršen proces optimizacije izkoristka materiala. S tem povečajo

produktivnost in zmanjšajo odpadke materiala. Novi CNC obdelovalni centri vsebujejo tehnologijo za zmanjševanje hrupnosti ter zmanjšanje porabe energije.

»Največji dosežek na področju inovativnih rešitev pri zavornih diskih je znižanje zračnega upora, zaradi izboljšave geometrije ter padca ventilacijskih izgub bo en disk v življenjskem ciklu privarčeval od 5 do 30 ton CO₂ ter do 32.000 kWh energentov. Hkrati zavorni diski bistveno prispevajo k povečanju prevoženih

količin tovora ter potnikov po železnici, ki je okolju prijaznejši način v primerjavi z alternativnima načinoma (po cesti in zraku),« nam je pojasnil Alen Šinko.

INO Brežice je inovator kmetijskih in komunalnih strojev

V podjetju INO Brežice na področju inovativnosti izpostavljajo razvoj profesionalnih strojev za vinogradništvo in sadjarstvo, napredno elektroniko za spremljanje telemetričnih podatkov na strojih ter nekaj inovativnih rešitev strojev za uporabo v poljedelski in komunalni dejavnosti. Za vse so dobili vrsto domačih in mednarodnih priznanj.

Zeleni prehod je zanje prioriteten značaja. S svojimi profesionalnimi rešitvami zmanjšujejo uporabo herbicidov ter spodbujajo prehod na ekološko predelavo grozdja, sadja in poljščin. Njihove inovativne konstrukcijske rešitve zmanjšujejo porabo goriv v vozilih in s tem pripomorejo k zmanjševanju izpustov toplogrednih plinov. Digitalizacija v kmetijstvu in komunalni je že nekaj let prisotna. V INO Brežice so ponosni, da so prvi na svetu proizvedli 'pametni' mulčer, ki sporoča veliko podatkov operaterju stroja in pri tem ustvarja novo vrednost in prihranke uporabniku stroja. Za to rešitev imajo kar nekaj slovenskih in EU patentov. ■

Foto: INO Brežice

V INO Brežice so ponosni na napredno elektroniko za spremljanje telemetričnih podatkov na strojih ter več inovativnih rešitev strojev za uporabo v poljedelski in komunalni dejavnosti.